

تحلیلی بر آثار مخرب جرم و جنایت بر امنیت شهروندان، سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی در کلان‌شهر تهران

فاطمه عامری سیاهویی*
استادیار، گروه حقوق و علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
امین امانی
استادیار، گروه حقوق و علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده:

مسئله پژوهش، بررسی آثار مخرب جرم و جنایت بر امنیت شهروندان، سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی در تهران است. روش پژوهش توصیفی می‌باشد و به مرور ادبیات موجود و مقالات پیشین مرتبط با موضوع پرداخته شده است. هدف پژوهش تحلیل و توصیف چگونگی تأثیرات جرم و جنایت بر ابعاد مختلف زندگی اجتماعی و اقتصادی و سرمایه‌گذاری در کلان‌شهر تهران می‌باشد. در راستای بررسی کتب، مقالات علمی، گزارش‌ها و مستندات مرتبط، یافته‌های حاصل از پژوهش تأکید می‌کند که بهبود امنیت اجتماعی و اقتصادی در کلان‌شهر تهران نیازمند توجه جدی به مسأله جرم و جنایت و اتخاذ تدابیر مؤثر از سوی نهادهای دولتی و غیردولتی است. با ایجاد محیطی امن و پایدار، می‌توان به توسعه پایدار و رشد اقتصادی در این کلان‌شهر کمک کرد. این مطالعه یک استراتژی جامع برای مقابله با جرم پیشنهاد می‌کند که شامل تخصیص منابع به طرح‌های آموزشی، تقویت توسعه اقتصادی فراگیر، بهبود خدمات اجتماعی، رسیدگی به مسائل مربوط به تراکم جمعیت، اجرای برنامه‌های اشتغال که گروه‌های خاص را هدف قرار می‌دهد. بر اساس یافته‌های این مطالعه، باید سیاست‌هایی برای کمک به کاهش مزایای رشد اقتصادی به اقشار ضعیف و کاهش نابرابری درآمد و حذف جرم و جنایت اعمال شود. بر اساس یافته‌های این مقاله، تحقیقات بیشتری در مورد چگونگی تأثیر عوامل فوق بر انواع جرایم، جرایم دارایی و جرایم خشن مورد نیاز است تا مشخص شود چه چیزی باعث نابهنجاری در پیوند بین جرم و متغیرهای مؤثر بر جرم می‌شود.

واژگان کلیدی: جرم و جنایت، امنیت، سرمایه‌گذاری، توسعه اقتصادی

۱- مقدمه

جرم و جنایت یکی از مؤلفه‌های مهم و تأثیرگذار بر رشد اقتصادی است. به طوری که هر چه جرم افزایش یابد، ریسک سرمایه‌گذاری افزایش یافته و رشد اقتصادی کاهش می‌یابد (منصوری و همکاران، ۱۴۰۳). مفهوم ناامنی با ارائه مفهوم امنیت به بهترین وجه قابل درک است (پیرانی و همکاران، ۱۴۰۱). از دیدگاه آبویا^۱ و همکاران، (۲۰۲۲)، امنیت به «وضعیتی اطلاق می‌شود که در نتیجه ایجاد تدابیری برای حفاظت از افراد، اطلاعات و اموال در برابر افراد، تأثیرات و اقدامات متخاصم وجود دارد». وجود شرایطی است که افراد یک جامعه می‌توانند بدون هیچ گونه تهدیدی برای جان یا دارایی خود به فعالیت‌های عادی روزمره خود بپردازند. این شامل تمام اقدامات طراحی شده برای محافظت و محافظت از شهروندان و منابع افراد، گروه‌ها، مشاغل و ملت در برابر خرابکاری یا وقوع خشونت است (آچومبا^۲ و همکاران، ۲۰۱۳). با توجه به نظر آدیمی^۳ و همکاران، (۲۰۲۱) نیاز به ایمنی در برابر تهدیدات مزمن و محافظت از اختلالات مضر است. اما امنیت را می‌توان به عنوان ثبات و تداوم معیشت (درآمد پایدار و ثابت)، پیش‌بینی‌پذیری زندگی روزمره (دانستن از آنچه باید انتظار داشت)، محافظت از جرم (احساس امنیت) و رهایی از آسیب‌های روانی (ایمنی یا محافظت از استرس عاطفی) توصیف کرد.

برای مقابله با ناامنی، یک نقطه شروع کلیدی باید درک علل ناامنی و همچنین بررسی منابع بی‌نظمی و بی‌ثباتی اجتماعی باشد (آنصر^۴ و همکاران، ۲۰۲۰). همانطور که اربی^۵ و همکاران، (۲۰۲۰)، اشاره کردند، لازم است بین علل مختلف تمایز قائل شد زیرا هر کدام ممکن است نیاز به درمان متفاوتی داشته باشند. علاوه بر این، ارائه یک دیدگاه جامع به پیشنهاد یا توصیه‌های راه حل است. با این حال، اغلب، سیاست‌گذاران تمایلی به جداسازی و

شفاف سازی علل خاص ندارند. آنها ارجاعات را ترجیح می‌دهند، با در نظر گرفتن اینکه علل ناامنی در هم تنیده شده و به یکدیگر کمک می‌کنند (اربی^۶ و همکاران، ۲۰۲۰). در سراسر جهان، میزان جرم و جنایت در طول زمان افزایش یافته است (آبویا^۷ و همکاران، ۲۰۲۲). جرم بر تصمیم فرد برای کار در زمینه قانونی تأثیر می‌گذارد و به دلیل نقش‌های نامتقارن هزینه‌های فرصت را متحمل می‌شود. تردیدی وجود ندارد که جرم و جنایت پیامدهای روانی و مالی قابل توجهی برای جامعه دارد. عمل تخطی از قانون حساسیت ترس و اضطراب را در میان افرادی که هدف قرار نگرفته اند افزایش می‌دهد. این ترس از آزار و اذیت عواقب منفی بر رفاه فرد دارد. در طول تاریخ بشر، جنایات منبع دائمی فشار بوده است. تاریخ جنایت پیش از خود تاریخ مردانگی است. در هر فرهنگی، جرم و جنایت عامل اصلی ناراحتی و نگرانی است. به عنوان یک جامعه، نمی‌توانیم منکر این باشیم که جرم و جنایت پیامدهای روانی و مالی بسیار زیادی دارد. بی‌اطمینانی و ترس در مردم افزایش می‌یابد، حتی اگر درگیر قانون‌شکنی نبوده‌اند. ترس از آزار و اذیت تأثیر منفی بر رفاه فرد دارد. ترس از آزار و اذیت تأثیر منفی بر سلامتی فرد دارد. معنای جرم و جنایت در کشورهای مختلف در زمان‌های گوناگون متفاوت است و هیچ معنای جهانی از جرم وجود ندارد (دوخان^۸، ۲۰۲۰). جرم عبارت است از فعل یا ترک رفتار انسانی مضر برای دیگران که دولت موظف است از آن جلوگیری کند. این شخص منحرف را در نتیجه اقداماتی که توسط ارگان‌های دولتی تعیین شده برای تعیین ماهیت، میزان و عواقب قانونی اشتباه آن شخص آغاز می‌شود، در معرض مجازات قرار می‌دهد (فنینزیا^۹ و همکاران، ۲۰۲۴).

در دنیای معاصر، امنیت اجتماعی به عنوان یکی از ارکان اساسی توسعه پایدار و رفاه عمومی شناخته می‌شود.

⁶ Arabi⁷ Aboya⁸ Doukhan⁹ Fenizia¹ Aboya² Achumba³ Adeyemi⁴ Anser⁵ Arabi

مؤثری برای بهبود وضعیت امنیت اجتماعی و اقتصادی ارائه کرد.

مقاله حاضر به گونه‌ای سازماندهی شده است که بخش ۲ ادبیات تجربی در مورد رابطه بین جرم و جنایت، امنیت شهروندی، سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی را بررسی می‌کند. بخش ۳ چارچوب تجربی را بیان می‌کند. بخش ۵ یافته‌ها و نتایج را نشان می‌دهد و بخش ۵ نتیجه‌گیری می‌کند و برخی از پیامدها را ارائه می‌دهد.

۲- پیشینه تحقیق

نورباسیونی^۱ و همکاران، (۲۰۲۴)، به بررسی طرح تحقیقی با موضوع، «بین جرم و جنایت و رشد اقتصادی: نقش نامتقارن هزینه‌های عمومی و بیکاری» پرداختند. این مطالعه به بررسی رابطه بین جرم و جنایت و رشد اقتصادی در اندونزی از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۰ پرداخته است که به طور مفصل از با هزینه‌های عمومی و بیکاری مورد بررسی قرار گرفته است. یافته‌های تحقیق بیان نمود که، زمانی که مخارج عمومی به اندازه کافی رضایت بخش باشد و نرخ مشارکت نیروی کار در سطح مطلوب باشد، جرایم برای رشد اقتصادی آسیب کمتری خواهند داشت. این نشان‌دهنده پاسخ نامتقارن رشد اقتصادی به جرم و جنایت است که بستگی به سیاست عمومی، مخارج امنیتی و استفاده از نیروی کار در اقتصاد دارد.

آبویا^۲ و همکاران، (۲۰۲۲)، مطالعه تطبیقی بر روی عوامل اجتماعی و اقتصادی جرم و جنایت در پاکستان و هند انجام دادند. هدف این مطالعه شناسایی عوامل اجتماعی-اقتصادی تعیین کننده جرم در پاکستان و هند و مقایسه نتایج هر دو کشور از جمله بیکاری، آموزش، فقر و رشد اقتصادی است. مطالعه کمی است. داده‌های سری زمانی برای دوره ۱۹۹۶ تا ۲۰۲۰ گرفته شده است و رویکرد آزمون خودرگرسیون وقفه توزیع شده محدود (ARDL) برای هم‌جمعی‌سازی برای تأیید تجربی استفاده شده است. نتایج نشان می‌دهد که در پاکستان آموزش و فقر عامل مهم جرم در بلندمدت است، در

کلان‌شهر تهران، به عنوان پایتخت ایران و یکی از بزرگ‌ترین شهرهای منطقه، با چالش‌های متعددی در زمینه امنیت اجتماعی و اقتصادی مواجه است. افزایش نرخ جرم و جنایت در این شهر، نه تنها بر احساس امنیت شهروندان تأثیر منفی می‌گذارد، بلکه می‌تواند به کاهش سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی و در نتیجه، توسعه اقتصادی آسیب بزند. جرم و جنایت می‌تواند به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر زندگی روزمره شهروندان تأثیر بگذارد. احساس ناامنی می‌تواند منجر به کاهش کیفیت زندگی، افزایش هزینه‌های امنیتی و کاهش تعاملات اجتماعی شود. از سوی دیگر، عدم امنیت می‌تواند بر تصمیم‌گیری‌های اقتصادی تأثیر بگذارد و سرمایه‌گذاران را از ورود به بازار تهران منصرف کند. این وضعیت می‌تواند به کاهش رشد اقتصادی، بیکاری و نابرابری‌های اجتماعی منجر شود.

با توجه به این مسائل، این تحقیق به دنبال پاسخ به این سؤالات است:

- آثار مخرب جرم و جنایت بر احساس امنیت شهروندان در تهران چگونه است؟
- چگونه افزایش جرم و جنایت بر تمایل سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در این کلان‌شهر تأثیر می‌گذارد؟

مطالعه حاضر به تحلیل آثار مخرب جرم و جنایت بر امنیت شهروندان، سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی در کلان‌شهر تهران می‌پردازد. این جرم با شرایط اقتصادی کشور مرتبط است. بنابراین، تمرکز این مطالعه تحلیل آثار مخرب آن در سه حوزه امنیت، سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی است. بنابراین، هدف این تحقیق، تحلیل عمیق این مسائل و ارائه راهکارهایی برای کاهش آثار منفی جرم و جنایت بر امنیت و توسعه اقتصادی در کلان‌شهر تهران است. با این تحلیل، امید است که بتوان به درک بهتری از چالش‌های موجود در این زمینه دست یافت و راهکارهای

² Aboya

¹ Nurbasuni

حالی که در کوتاه مدت آموزش عامل اصلی جرم است. از سوی دیگر، در هند فقر عامل مهمی در جرم و جنایت است.

آنصر^۱ و همکاران، (۲۰۲۰)، در مطالعه پیوندهای پویا بین فقر، نابرابری، جرم و جنایت و هزینه های اجتماعی در پائلی متشکل از ۱۶ کشور «دریافتند که، نرخ جرم و جنایت به طور قابل ملاحظه ای نابرابری درآمدی را افزایش می دهد در حالی که هزینه های بهداشتی نسبت فقر را کاهش می دهد. درآمد سرانه تحت تأثیر شیوع بالای فقر است، در حالی که هزینه های بهداشتی و عامل تجاری هر دو درآمد سرانه را در سراسر کشورها افزایش می دهند. آچومبا و همکاران، (۲۰۱۳)، در طرح تحقیقی به بررسی چالش های امنیتی در نیجریه و پیامدهای آن برای فعالیت های تجاری و توسعه پایدار پرداختند. در این مقاله به بررسی وضعیت ناامنی در نیجریه و پیامدهای آن برای سرمایه گذاری تجاری، عملیات و توسعه پایدار پرداختند. ارزیابی سطح و بعد ناامنی که بر اساس داده های ثانویه و مشاهدات بین نویسندگان در مکان ها، مناطق و اقشار مختلف زندگی که در نظرات آنها بیان شده است و همچنین بر اساس شواهد ملموس از بروز ناامنی در مناطق مختلف نیجریه، نشان داد که چالش ناامنی در کشور بسیار زیاد و پیچیده است و در صورت تداوم این وضعیت همچنان ادامه خواهد داشت. بنابراین بر نیاز به ایجاد یک محیط کسب و کار ایمن که امکان فعالیت های تجاری مؤثر و فرآیند توسعه پایدار را فراهم می کند، تأکید گردید.

منصوری و همکاران، (۱۴۰۳)، در بررسی الگوی اثرگذاری وقوع جرایم تهران بر رشد اقتصادی استان های همجوار (بر اساس رویکرد هسته-پیرامون با استفاده از روش داده های تابلویی برای ۳۰ استان و در فاصله زمانی ۱۳۹۹-۱۳۷۷ به بررسی اثر جرم در استان تهران بر رشد اقتصادی سایر استان ها پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که اثرات جرایم با توجه به نوع شاخص جرم بر روی رشد اقتصادی استان ها متفاوت است. بررسی اثر شاخص جرایم

خشن بر رشد اقتصادی نشان داد که افزایش این دسته از جرایم در استان تهران، اثر مثبت و معناداری بر رشد اقتصادی سایر استان های کشور دارد. شاخص سرقت های عادی نیز دارای اثرات متفاوتی بر رشد اقتصادی سایر استان ها هستند؛ به این صورت که سرقت از مغازه ها، مراکز تجاری و اماکن دولتی اثر منفی بر رشد اقتصادی سایر استان ها داشته اند.

نصیری و همکاران، (۱۴۰۲)، به تحلیل و بررسی امنیت زندگی و بزهکاری در بافت های ناکارآمد شهری در شهر پارس آباد پرداختند. در این پژوهش با هدف تحلیل و بررسی امنیت زندگی و بزهکاری در بافت های ناکارآمد شهری در شهر پارس آباد انجام، توصیفی - تحلیلی و برای گردآوری داده ها از روش های کتابخانه ای - میدانی و برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و داده های SPSS با آزمون تی تک نمونه ای و از روش های آماری استنباطی استفاده شده است. یافته تحقیق با استفاده از آزمون حاکی از آن است. که آزمون تی تک نمونه ای برابر ۱۰۰/۱۹ با درجه آزادی ۳۹۹ و سطح معناداری و مقایسه سطح معناداری ۰/۰۵ پایین است. بنابراین می توان گفت جرم بر کل ابعاد امنیت زندگی شهر پارس آباد تأثیری بسیاری داشته است و باعث پایین آمدن سطح کیفیت زندگی در کانون های جرم خیز شده است.

نوبهار و همکاران، (۱۴۰۳)، طرح تحقیقی با موضوع، «بررسی رابطه بیکاری با جرم و جنایت در شهرستان های ایران: رهیافت اقتصادسنجی فضایی» ارائه نمودند و با استفاده از داده های ۴۲۹ شهرستان ایران طی سال ۱۳۹۵ و با به کارگیری روش علیت فضایی رابطه بین دو متغیر بیکاری و شاخص جرم بررسی شد. نتایج حاصل از آزمون علیت فضایی بیانگر وجود رابطه علیت دوطرفه بین شاخص جرم و نرخ بیکاری است. به عبارت دیگر در دوره مورد بررسی جرم علت بیکاری بوده است و بیکاری نیز منجر به بروز و افزایش جرم شده است.

^۱ Anser

۳- مبانی نظری

جرم و جنایت

در زمینه جرم‌شناسی، بکر^۱، (۱۹۶۸) آغازگر محسوب می‌شود، مطالعه وی در مورد مجازات و جرم نشان می‌دهد که رفتار مجرمانه می‌تواند توسط برخی افراد پس از مقایسه پاداش‌های مالی پس از وقوع جرم با کار مجاز اتخاذ شود. مطالعه بکر^۲، (۱۹۶۸) توسط ارلیچ^۳، (۱۹۷۳) گسترش یافت، آنها سطوح درآمد و تأثیرات توزیع را اضافه کردند و به این نتیجه رسیدند که نرخ جرم و جنایت تعیین کننده بیکاری است. کورمن^۴ و همکاران، (۱۹۸۷) ارتباط بین بیکاری، پلیس، دستگیری، دارایی و جرایم مربوط به جمعیت را بررسی می‌کنند. یافته‌ها نشان می‌دهد که بازداشت‌ها هشداری سخت برای جنایات است. اگرچه بیکاری و جرایم ارتباط ضعیفی دارند، اما عوامل جمعیتی تأثیر متوسطی بر میزان جرم و جنایت شهری دارند. با این حال، جمعیت‌شناسی نیز نقش مهم و قابل توجهی در تعیین میزان جرم و جنایت دارند (اسپنگلر و انتروف، ۱۹۹۸). گول^۵، (۲۰۲۱)، عوامل اجتماعی-اقتصادی تعیین کننده جرم را در بنگلادش، سریلانکا، هند و پاکستان مطالعه کرد. برای یافتن رابطه بین متغیرها، داده‌ها از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۷ از منابع یونسکو جمع‌آوری شد. مشخص شد که عامل تحصیل بر میزان جرم و جنایت تأثیر منفی و معنادار دارد، در حالی که بیکاری، رشد اقتصادی و جمعیت تأثیر مثبت و معناداری بر میزان جرم دارند. دویکا^۶، (۲۰۱۹)، عناصر جرم و جنایت را در ۳۲ ایالت و قلمرو هند مورد بررسی قرار داد و از داده‌های سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶ استفاده کرد. یافته‌ها نشان داد که جرم و جنایت در هند ناشی از متغیرهای جمعیت شناختی مانند تراکم جمعیت و عوامل اجتماعی-اقتصادی مانند فقر، اختلاف درآمد و نرخ باسوادی است. از عوامل کلان اقتصادی که مهم تلقی می‌شدند، تولید ناخالص

داخلی سرانه محاسبه شد. آتانو مانا^۷ و همکاران، (۲۰۱۸)، ادغام بین جرم و جنایت و عوامل اجتماعی-اقتصادی را در مورد هند بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۵ مورد بررسی قرار داد. آنها از متغیرهای تولید ناخالص داخلی، نرخ تورم، نرخ بیکاری و شاخص توسعه انسانی (HDI) استفاده کردند و از آزمون هم‌انباشتگی جوهانسن و آزمون علیت گرنجر استفاده کردند. نتایج نشان داد که بین بیکاری، تولید ناخالص داخلی و شاخص توسعه انسانی رابطه علی یک طرفه وجود دارد. اگرچه، گنج‌کننده‌ترین نتیجه این است که میزان جرم و جنایت بین متغیرها رابطه علی یک طرفه ندارد. از نتایج آنها می‌توان مشخص کرد که بهبود اجتماعی-اقتصادی همیشه تضمین کننده جرم نیست. بیکاری و تورم رابطه مثبتی با جرم و جنایت دارد، افزایش سطح تحصیلات منجر به کاهش نرخ جرم و جنایت می‌شود که نشان می‌دهد تصمیمات فردی برای انتخاب فعالیت‌های مجرمانه با افزایش سطح تحصیلات تغییر می‌کند. همچنین افزایش نابرابری درآمد تأثیر قوی بر افزایش نرخ جرم و جنایت دارد.

متغیرهای موثر بر جرم و جنایت

نرخ صنعتی شدن

نرخ صنعتی شدن از جمله عوامل تأثیر گذار بر نرخ جرم و جنایت می‌باشد و منجر به پیشگیری از وقوع یا تکرار جرم می‌گردد. نرخ صنعتی شدن تضعیف کننده افزایش نرخ سرقت می‌باشد. نرخ صنعتی شدن می‌تواند تأثیرات متعددی بر جرم و جنایت در کلان‌شهر تهران داشته باشد. این تأثیرات می‌توانند مثبت یا منفی باشند و به عواملی مانند نوع صنعت، ساختار اجتماعی و اقتصادی جامعه و سیاست‌های دولتی بستگی دارند (فنی‌زیا^۹ و همکاران، ۲۰۲۴).

^۶ Devika

^۷ Atanu Manna

^۸ human development index (HDI)

^۹ Fenizia

^۱ Becker

^۲ Becker

^۳ Ehrlich

^۴ Corman

^۵ Gull

افزایش فرصت‌های شغلی و کاهش جرم

یکی از تأثیرات مثبت نرخ صنعتی شدن، ایجاد فرصت‌های شغلی است. با توسعه صنایع و افزایش فعالیت‌های اقتصادی، افراد بیشتری به کار مشغول می‌شوند و این می‌تواند به کاهش بیکاری و فقر کمک کند. کاهش بیکاری به نوبه خود می‌تواند به کاهش نرخ جرم و جنایت منجر شود، زیرا افراد شاغل تمایل کمتری به ارتکاب جرم دارند. به‌ویژه در کلان‌شهری مانند تهران که نرخ بیکاری و فقر می‌تواند به افزایش جرم کمک کند، توسعه صنایع می‌تواند به عنوان یک راهکار مؤثر در کاهش جرم و جنایت مطرح شود (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۴).

امنیت

امنیت مفهوم امنیت مانند سایر مفهوم اساسی و رایج در علوم انسانی نظیر صلح، عدالت، آزادی در معرض تفسیرها و تعبیرها گوناگونی قرار دارد. اختلاف در باره تعریف امنیت عمدتاً از این واقعیت ناشی می‌شود که این مفهوم با تنوعی از معانی و در بسیاری از زمینه‌های متفاوت به کار می‌رود. امروزه به دلیل پیشرفت، توسعه و تمدن امنیت شهری نقش مهمترین به خود گرفته و دامنه آن همه ابعاد اقتصادی، اجتماعی، امنیت، زیست محیطی و زندگی انسان‌ها را در بر گرفته است. در حالی که در برداشت واقع‌گرایانه از امنیت، موضوع مهم و مورد بررسی، امنیت دولت است (ایزدی فر^۱ و همکاران، ۲۰۱۵).

جرم و جنایت و توسعه اقتصادی

از جنبه‌های مختلفی می‌توان به بررسی مساله جرم و جنایت پرداخت. یکی از مهم‌ترین این جنبه‌ها، اقتصاد است. وجود جرم و جنایت، هزینه‌های اقتصادی بر دوش افراد و جامعه می‌اندازد، ناامنی درست می‌کند، وحشت می‌آفریند و همچنین برای جامعه هزینه‌های روانی به همراه دارد. برای آن که سیاست‌گذاری‌ها برای کاهش جرم و جنایت تأثیرگذار باشند، باید عوامل مؤثر بر آن مورد مطالعه قرار گیرد. عوامل بسیار زیادی بر وقوع جرم

تأثیرگذار هستند، در این میان عوامل اقتصادی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر جرم و جنایت است. درباره تأثیر متغیرهای اقتصادی در اندازه جرم و جنایت تحقیقات گوناگونی صورت گرفته‌اند و برخی از آنها ارتباطی میان متغیرهای اقتصادی و اندازه جرم و جنایت یافته‌اند و برخی این ارتباط را چندان قابل اتکا ندانسته‌اند. اما به طور کلی محققان حوزه جرم و جنایت رابطه میان جرم و جنایت با مشکلات اقتصادی را انکارناپذیر می‌دانند (نورباسونی^۲ و همکاران، ۲۰۲۴).

شرایط اقتصادی جامعه، بدون شک یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های مؤثر بر نوع و میزان جرایم است و تلاش برای تبیین ارتباط فقر و جرم بر اساس ارتباط بین عواملی، نظیر: سوءتغذیه، خانه مسکونی غیر بهداشتی، ازدحام و شلوغی محل زندگی و انجام فعالیت‌های غیرقانونی که به عنوان نتیجه‌ای از ناامیدی در کنار ناتوانی برای غلبه بر این شرایط است، صورت گرفته است. می‌توان گفت فقر به‌صورت مستقیم و یا غیرمستقیم باعث افزایش فعالیت‌های مجرمانه می‌شود (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۴). جرم و جنایت از بسیاری جهات می‌تواند کیفیت زندگی را کاهش دهد. سفر را محدود می‌کند، دسترسی به فرصت‌های شغلی و آموزشی بالقوه را مانع می‌شود، و همچنین از انباشت دارایی‌ها جلوگیری می‌کند (سینها^۳ و همکاران، ۲۰۲۱). جنایت مردم را در معرض خطر قرار می‌دهد. کسب و کار و سایر فعالیت‌های اقتصادی را به تأخیر می‌اندازد. نرخ بالای جرم و جنایت می‌تواند سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی و نیروی کار ماهر یا با مولد بالا را از بین ببرد. علاوه بر این، برخی از بخش‌ها، مانند گردشگری، به شدت در برابر میزان جرم و جنایت آسیب‌پذیر هستند (منصوری و همکاران، ۱۴۰۳). رابطه متقابل میان جرم و جنایت و رشد اقتصادی و توسعه پایدار از اهمیت زیادی برخوردار می‌باشد. این دو در کنار یکدیگر می‌توانند حضور داشته باشند و در خطر افتادن هر یک از

³ Sinha

¹ Izadifar

² Nurbasuni

آنها می‌تواند باعث به خطر افتادن دیگری گردد. بنابراین شناخت عوامل اقتصادی وقوع جرم در جامعه از اهمیت به سزایی برخوردار است. زیرا تا شرایط وقوع جرم اداره نشود و از میان نرود، نمی‌توان از به وقوع پیوستن جرمه‌ای تازه پیشگیری کرد (یاسین^۱ و همکاران، ۲۰۲۴).

۴- روش تحقیق

روش تحقیق توصیفی- تحلیلی می‌باشد و به بررسی آثار مخرب جرم و جنایت بر امنیت شهروندان، سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی در کلان‌شهر تهران پرداخته می‌شود. با استفاده از کتب، مقالات و آثار مولفان و صاحب نظران عرصه جرم شناسی صورت گرفت. همچنین توصیفی و تحلیلی بودن تحقیق موجب می‌شود کمتر به کشف قوانین و ارایه نظریات پرداخته شود. در این تحقیق از توصیف عینیات و واقعیات موجود به دور از استنتاج بهره‌برده می‌شود و در جمع‌آوری مطالب و اطلاعات مورد نیاز نوعاً از روش‌های مطالعه کتابخانه‌ای و بررسی متون و محتوای مطالب کتب استفاده می‌گردد. همچنین فیش‌برداری از کتب، مقالات و نوشته‌های حقوقی در این تحقیق سبب پربارتر شدن هر چه بیشتر آن می‌گردد.

۵- یافته‌های تحقیق

آثار جرم و جنایت بر سرمایه‌گذاری در کلان‌شهر تهران

جرم و جنایت به عنوان پدیده‌های اجتماعی و اقتصادی می‌توانند آثار مخربی بر سرمایه‌گذاری داشته باشند. در ابتدا، افزایش نرخ جرم و جنایت می‌تواند به کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران منجر شود. وقتی که سرمایه‌گذاران احساس کنند که محیط اقتصادی ناامن است، تمایل کمتری به سرمایه‌گذاری در آن منطقه خواهند داشت. این عدم اعتماد می‌تواند به کاهش جریان‌های سرمایه و در نتیجه کاهش رشد اقتصادی منجر شود. علاوه بر این، وقوع جرم و جنایت می‌تواند هزینه‌های اضافی را برای سرمایه‌گذاران به همراه داشته باشد. به

عنوان مثال، شرکت‌ها ممکن است مجبور به صرف هزینه‌های بیشتری برای تأمین امنیت، بیمه و حفاظت از دارایی‌های خود شوند. این هزینه‌های اضافی می‌تواند سودآوری سرمایه‌گذاری‌ها را کاهش دهد و انگیزه سرمایه‌گذاران را برای ورود به بازارهای جدید کاهش دهد. از سوی دیگر، مناطق با نرخ بالای جرم و جنایت ممکن است با مشکلات اجتماعی و اقتصادی دیگری نیز مواجه شوند، مانند بیکاری و فقر. این مسائل می‌توانند به چرخه‌ای منجر شوند که در آن عدم سرمایه‌گذاری به افزایش جرم و جنایت کمک می‌کند و این وضعیت به نوبه خود به کاهش بیشتر سرمایه‌گذاری‌ها منجر می‌شود. بنابراین، این چرخه معیوب می‌تواند به طور جدی بر توسعه اقتصادی یک منطقه تأثیر بگذارد. در نهایت، دولت‌ها و نهادهای تصمیم‌گیرنده باید به تأثیرات منفی جرم و جنایت بر سرمایه‌گذاری توجه کنند و اقداماتی برای کاهش این پدیده‌ها انجام دهند. افزایش امنیت، بهبود شرایط اقتصادی و ارائه مشوق‌های مناسب می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاران و تسهیل رشد اقتصادی کمک کند. در این راستا، همکاری بین بخش‌های دولتی و خصوصی نیز می‌تواند به بهبود وضعیت امنیتی و اقتصادی مناطق آسیب دیده کمک کند (فی^۲ و همکاران، ۲۰۲۲).

آثار جرم و جنایت بر سرمایه‌گذاری در کلان‌شهر تهران می‌تواند به طور قابل توجهی بر رشد اقتصادی و توسعه اجتماعی این شهر تأثیر بگذارد. برخی از آثار جرم و جنایت بر سرمایه‌گذاری در کلان‌شهر تهران عبارتند از:

کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران

نرخ بالای جرم و جنایت در تهران می‌تواند به کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران منجر شود. زمانی که سرمایه‌گذاران احساس کنند که امنیت سرمایه‌گذاری‌هایشان در خطر است، تمایل کمتری به ورود به بازار دارند. این عدم اعتماد می‌تواند به کاهش جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی منجر شود و در نتیجه، فرصت‌های رشد اقتصادی کاهش

² Fe

¹ Yasin

اجتماعی و بخش خصوصی وجود دارد تا امنیت و شرایط اقتصادی بهبود یابد (ابوبکر^۳ و همکاران، ۲۰۱۹).

آثار جرم و جنایت بر توسعه اقتصادی کلان

شهر تهران

رشد اقتصادی یکی از مهمترین سیاست‌هایی است که در تمام کشورها به عنوان مبنایی برای عملکرد بهتر دولتها ارزیابی می‌شود، بنابراین عوامل متنوعی بر رشد اقتصادی تاثیرگذار هستند، سیر تحولات نظریات رشد اقتصادی گویای این است که در ابتدا مهمترین عامل نیروی کار و سرمایه فیزیکی بوده و به مرور زمان سهم عوامل کیفی از قبیل آموزش و سلامت در تعیین رشد اقتصادی افزایش یافته است. جرم و جنایت یکی از مصادیق کیفیت حکمرانی است، که بالا بودن جرم و جنایت بر کاهش امنیت دلالت می‌کند و این مسئله نمی‌تواند برای اقتصاد مطلوب باشد. براساس تعریف توسعه، توسعه جریانی است چند بعدی که باعث تغییرات اساسی در ساختارهای اجتماعی، تسریع رشد اقتصادی، کاهش نابرابری و ریشه‌زدن کردن فقر مطلق می‌شود. به این واسطه توسعه باید قادر باشد که مجموعه نظام اجتماعی، هماهنگ با نیازهای متنوع اساسی و خواسته افراد و گروه‌های اجتماعی در داخل نظام (قانون)، از حالت نامطلوب خارج شده و به سمت حالت مطلوب زندگی گرایش داشته باشد. براساس این تعریف، حرکت در جهت تحقیق ابعاد گوناگون توسعه باید در چارچوب قانون صورت گیرد و هر عبوری از قانون (جرم و جنایت)، مخالف جریان توسعه است. در واقع هر چه میزان جرم در کشور بالاتر باشد، به طور دائم از اثرات مثبت توسعه اقتصادی کاسته می‌شود (مردانیان^۴ و همکاران، ۱۴۰۲).

در راستای امنیت شهروندی، امروزه در فرآیندهای طراحی یک مجتمع مسکونی، بهتر است به پتانسیل احتمالی مجتمع مسکونی، ساختمان‌ها و فضاهای باز در کاهش یا پیشگیری از وقوع جرم توجه شود. موضوع امنیت

یابد. به‌ویژه در زمینه‌های مانند صنعت، خدمات و فناوری، عدم امنیت می‌تواند مانع از توسعه و نوآوری شود.

افزایش هزینه‌های تأمین امنیت

جرم و جنایت همچنین می‌تواند هزینه‌های اضافی را برای کسب‌وکارها به همراه داشته باشد. شرکت‌ها در تهران ممکن است مجبور شوند برای تأمین امنیت دارایی‌ها و کارکنان خود هزینه‌های بیشتری صرف کنند. این شامل استخدام نیروهای امنیتی، نصب سیستم‌های حفاظتی و پرداخت بیمه‌های بالاتر می‌شود. این هزینه‌های اضافی می‌تواند سودآوری کسب‌وکارها را کاهش دهد و انگیزه سرمایه‌گذاران برای ورود به بازار را تحت تأثیر قرار دهد (فی^۱ و همکاران، ۲۰۲۲).

تأثیر بر محیط کسب‌وکار

وجود جرم و جنایت در تهران می‌تواند به تضعیف محیط کسب‌وکار منجر شود. کسب‌وکارها در مناطق ناامن ممکن است با مشکلاتی مانند کاهش تردد مشتریان، افزایش هزینه‌های عملیاتی و کاهش کیفیت خدمات مواجه شوند. این مسائل می‌تواند به کاهش رقابت‌پذیری و در نهایت به خروج سرمایه‌گذاران از بازار منجر شود. همچنین، عدم وجود یک محیط کسب‌وکار سالم می‌تواند به کاهش نوآوری و رشد اقتصادی در بلندمدت منجر شود (لین^۲ و همکاران، ۲۰۲۴).

تأثیرات اجتماعی و اقتصادی

جرم و جنایت در تهران نه تنها بر سرمایه‌گذاری تأثیر می‌گذارد، بلکه می‌تواند به گسترش فقر و بیکاری نیز منجر شود. این مسائل اجتماعی می‌توانند چرخه‌ای معیوب ایجاد کنند که در آن عدم سرمایه‌گذاری به افزایش نرخ جرم و جنایت کمک می‌کند و این وضعیت به نوبه خود به کاهش بیشتر سرمایه‌گذاری‌ها منجر می‌شود. بنابراین، برای بهبود وضعیت اقتصادی و کاهش آثار منفی جرم و جنایت، نیاز به همکاری بین دولت، نهادهای

³ Abu Bakar

⁴ Mardanyan

¹ Fe

² Lin

جرم و جنایت را کاهش می‌دهد. مطالعه حاضر به این نتیجه رسید که آموزش عامل مهمی در کاهش میزان جرم و جنایت در پاکستان در بلندمدت است در حالی که در هند در کوتاه مدت قابل توجه است.

۶- نتیجه‌گیری و پیشنهاد

جرم و جنایت یکی از مؤلفه‌های مهم تأثیرگذار بر رشد اقتصادی است، به طوری که هر چه جرم در اقتصاد افزایش یابد، ریسک سرمایه‌گذاری افزایش یافته و سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی در اقتصاد کاهش می‌یابد، در واقع جرم از چهار طریق نقش بسزایی را در تغییر رشد اقتصادی دارد: ۱- کاهش بهره‌وری سرمایه انسانی و فیزیکی با توجه به کاهش اعتماد در حاکمیت قانون و کاهش انگیزه در نوآوری، کارآفرینی و انباشت دانش ۲- کاهش سهم منابع دولتی در بخش‌هایی از قبیل سلامت، آموزش و تقویت زیرساخت‌ها به واسطه تخصیص منابع برای کنترل جرم ۳- کاهش عرضه نیروی کار در شغل‌ها و اماکن دارای جرم بالاتر به دلیل امنیت پایین‌تر ۴- کاهش پسانداز به دلیل کاهش حقوق مالکیت امن به صورت نرخ جرم و جنایت بالاتر که خود به درک عمومی بالاتر از بی‌ثباتی و شرایط کسب و کار بدتر می‌انجامد.

نتیجه‌گیری این مقاله به بررسی آثار مخرب جرم و جنایت بر امنیت شهروندان، سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی در کلان‌شهر تهران پرداخته است. با توجه به یافته‌های تحقیق، می‌توان نتیجه گرفت که:

تأثیرات منفی بر امنیت شهروندان: افزایش جرم و جنایت در تهران نه تنها احساس امنیت را در میان شهروندان کاهش می‌دهد، بلکه موجب بروز اضطراب و ناامنی اجتماعی نیز می‌گردد. این وضعیت می‌تواند به کاهش کیفیت زندگی و افزایش مهاجرت‌های داخلی و خارجی منجر شود.

همواره به عنوان یکی از نیازهای اساسی انسان و یکی از راه‌های حمایت از سرمایه اجتماعی مطرح بوده است. بسیاری از مطالعات نشان می‌دهد که محیط فیزیکی می‌تواند فرصت‌های جرم را افزایش یا کاهش دهد. یکی از راهبردهای غلبه بر جرم با طراحی محیطی^۱ (CPTED) است که از طریق الگوبرداری از اصول آن و طراحی مناسب فضاهای باز عمومی می‌توان به طور موثر این مشکلات را کاهش داد (ایزدی فر و همکاران، ۲۰۱۵). یافته‌های حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد که کمبود آموزش و فقر منبع اصلی جرم و جنایت در پاکستان است، نتایج با دویکا^۲، (۲۰۱۹)، مطابقت دارد که به این نتیجه رسید که فقر عامل مهمی است که باعث ایجاد جرم در هند می‌شود. نتایج ما با این مطالعه در هر دو کشور مربوط به فقر مطابقت دارد زیرا مشخص شده است که در پاکستان و هند فقر عامل اصلی تحریک جنایت است. یاسین^۳ و همکاران، (۲۰۲۴)، دریافتند که، شاخص‌های اقتصادی، مانند تولید ناخالص داخلی، تأثیر مستقیم ناچیزی بر میزان جرم و جنایت نشان می‌دهند، که نشان می‌دهد که گسترش اقتصادی در انزوا لزوماً به کاهش جرم منجر نمی‌شود. مطالعه آجیموتوکی^۴، (۲۰۱۵) رابطه بین بیکاری و جرم و جنایت را آشکار کرد، زیرا، زمانی که بیکاری بالا باشد، سطح جرایم خشونت‌آمیز و دارایی نیز بالاست. مشخص شد که اصلاحات اقتصادی در ایجاد اشتغال می‌تواند تا حد زیادی جرم و جنایت را کاهش دهد. آشوی^۵ و همکاران، (۲۰۰۵) دریافتند که سطح تحصیلات می‌تواند متغیر کمک‌کننده به جرم باشد در حالی که سینه‌ها^۶ و همکاران، (۲۰۲۱) همچنین به این نتیجه رسید که افزایش سطح تحصیلات باعث کاهش میزان جرم و جنایت در مورد نیجریه می‌شود. آدییمی^۷ و همکاران، (۲۰۲۱) همچنین اشاره می‌کنند که سطح تحصیلات عالی و کاهش فقر به طور قابل توجهی میزان

^۵ Ashby

^۶ Sinha

^۷ Adeyemi

^۱ crime by environmental design is (CPTED)

^۲ Devika

^۳ Yasin

^۴ Ajimotokin

بیشتری در مورد چگونگی تأثیر عوامل فوق بر انواع خاص جرایم، جرایم دارایی و جرایم خشن مورد نیاز است تا مشخص شود چه چیزی باعث نابهنجاری در پیوند بین جرم و متغیرهای مؤثر بر جرم می‌شود.

از کلیه کسانی که در به انجام رساندن این تحقیق راهنمای بنده بوده‌اند و در راستای ارائه نظرهای ارزشمند تشکر و تشکر می‌نمایم.

۷- منابع

- Aboya, Y., Ansari, N., Chishty, B. A., & Hussain, A. (2022). Comparative study on the socioeconomic determinants of crime in Pakistan and India: an econometric analysis. *Reviews of Management Sciences*, 4(1), 211-224.
- Achumba, I. C., Ighomereho, O. S., & Akpor-Robaro, M. O. M. (2013). Security challenges in Nigeria and the implications for business activities and sustainable development. *Journal of economics and sustainable development*, 4(2).
- Adeyemi, R. A., Mayaki, J., Zewotir, T. T., & Ramroop, S. (2021). Demography and Crime: A Spatial analysis of geographical patterns and risk factors of Crimes in Nigeria. *Spatial Statistics*, 41, 100485.
- Anser, M. K., Yousaf, Z., Nassani, A. A., Alotaibi, S. M., Kabbani, A., & Zaman, K. (2020). Dynamic linkages between poverty, inequality, crime, and social expenditures in a panel of 16 countries: two-step GMM estimates. *Journal of Economic Structures*, 9, 1-25.
- Arabi, M., Naseri, T. S., & Jahdi, R. (2020). Use all generation of crime prevention through environmental design (cpted) for design urban historical fabric (Case Study: The

کاهش سرمایه‌گذاری: وجود نرخ بالای جرم و جنایت، به طور مستقیم بر تمایل سرمایه‌گذاران برای ورود به بازار تهران تأثیر منفی دارد. عدم اطمینان از امنیت سرمایه‌گذاری و خطرات احتمالی ناشی از جرم، باعث می‌شود که سرمایه‌گذاران به دنبال مکان‌های دیگر برای سرمایه‌گذاری باشند، که این خود می‌تواند به کاهش رشد اقتصادی منجر شود.

توسعه اقتصادی تحت تأثیر: جرم و جنایت نه تنها بر سرمایه‌گذاری تأثیر می‌گذارد، بلکه به طور غیرمستقیم بر توسعه اقتصادی نیز تأثیرگذار است. کاهش سرمایه‌گذاری و افزایش هزینه‌های امنیتی، منجر به کاهش رشد اقتصادی و توسعه زیرساخت‌ها می‌شود و در نهایت به تأثیرات منفی بر اشتغال و رفاه اجتماعی می‌انجامد.

نیاز به راهکارهای مؤثر: برای مقابله با این چالش‌ها، نیاز به اتخاذ راهکارهای جامع و چندجانبه احساس می‌شود. این راهکارها باید شامل تقویت سیستم‌های امنیتی، افزایش همکاری‌های اجتماعی و اقتصادی و ایجاد بسترهای مناسب برای سرمایه‌گذاری باشد.

در نهایت، این مقاله تأکید می‌کند که بهبود امنیت اجتماعی و اقتصادی در کلان‌شهر تهران نیازمند توجه جدی به مسأله جرم و جنایت و اتخاذ تدابیر مؤثر از سوی نهادهای دولتی و غیردولتی است. با ایجاد محیطی امن و پایدار، می‌توان به توسعه پایدار و رشد اقتصادی در این کلان‌شهر کمک کرد.

این مطالعه یک استراتژی جامع برای مقابله با جرم پیشنهاد می‌کند که شامل تخصیص منابع به طرح‌های آموزشی، تقویت توسعه اقتصادی فراگیر، بهبود خدمات اجتماعی، رسیدگی به مسائل مربوط به تراکم جمعیت، اجرای برنامه‌های اشتغال که گروه‌های خاص را هدف قرار می‌دهد. بر اساس یافته‌های این مطالعه، باید سیاست‌هایی برای کمک به کاهش مزایای رشد اقتصادی به اقشار ضعیف و کاهش نابرابری درآمد و حذف جرم و جنایت اعمال شود. بر اساس یافته‌های این مقاله، تحقیقات

- Countries: A Panal Data Approach. *South Asian Studies*, 2(35).
- Izadifar, A., Yazdanfar, S. A., Hosseini, S. B., & Norouzian-Maleki, S. (2015). Relationship between support of social activities and fear of crime in Iran residential complex. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 170, 575-585.
- Lin, X., Wu, W., Lan, H., & Ma, Y. (2024). The impact of anti-organized crime on business environment: Evidence from China's anti-Mafia campaign. *International Review of Economics & Finance*, 95, 103435.
- Mansouri, Seyed Amin, Armen, Seyed Aziz, Hosseini, Farhad. (1403). Explaining the effect pattern of crimes in Tehran on the economic growth of neighboring provinces (based on the core-periphery approach). *Quantitative Economics Research Quarterly*, 2(2), -, (). doi: 10.22055/jqe.2024.45875.2604
- Mardanyan, H. (2023). Modelling Dynamics in the Macroeconomy Involving the Relationship between Economic Growth and Crime Rates.
- Nurbasuni, L. E., & Khoirunurrofik, K. (2024). Between crime and economic growth: the asymmetric role of public expenditure and unemployment. *Review of Regional Research*, 44(1), 21-45.
- Pirani, Mohammad, Abbasi, Asghar, Qurbani, Ali. (1401). Parameters of a successful and legitimate clandestine operation in the economic crime of money laundering. *Criminal Law and Criminology Research*, 10(20), 243-287. 10.22034/jclc.2022.333843.1672
- Saddiq, S. A., & Abu Bakar, A. S. (2019). Impact of economic and financial central area of tehran metropolis, eastern oudlajan). *Ain Shams Engineering Journal*, 11(2), 519-533.
- Ashby, D. I. (2005). Policing neighbourhoods: Exploring the geographies of crime, policing and performance assessment. *Policing & Society*, 15(4), 413-447.
- Becker, G. S. (1968). Crime and punishment: An economic approach. In *The economic dimensions of crime* (pp. 13-68). Palgrave Macmillan, London.
- Corman, H., Joyce, T., & Lovitch, N. (1987). Crime, deterrence and the business cycle in New York City: A VAR approach. *The review of economics and statistics*, 695- 700.
- Doukhan, A. (2020). Cain and Abel: Re-Imagining the Immigration 'Crisis'. *Religions*, 11(3), 112.
- Ebrahimi, Mehrzad, Chakarzahi, Abdul Wahab. (2014). Relationship between crime rate and inflation and unemployment in Iran. *Strategic Researches of Social Issues*, 4(2), 113-127.
- Ehrlich, I. (1973). Participation in illegitimate activities: A theoretical and empirical investigation. *Journal of political Economy*, 81(3), 521-565.
- Fe, H., & Sanfelice, V. (2022). How bad is crime for business? Evidence from consumer behavior. *Journal of urban economics*, 129, 103448.
- Fenizia, A., & Saggio, R. (2024). *Organized crime and economic growth: Evidence from municipalities infiltrated by the mafia* (No. w32002). National Bureau of Economic Research.
- Gull, R. H., Perveen, K., & Basit, A. B. (2021). Macroeconomic Determinants of Crime in South Asian

crimes on economic growth in emerging and developing countries: A systematic review. *Journal of Financial Crime*, 26(3), 910-920.

Sinha, A., & Sengupta, T. (2021). Governance quality and tourism: moderation of social determinants of crime. *Tourism Analysis*, 26(2-3), 2-3.

Yasin, M. A., Hasan, M., Ali, F., & Ahmad, S. (2024). UNDERSTANDING CRIME THROUGH SOCIOECONOMIC LENSES: EDUCATION AND ECONOMIC DEVELOPMENT. *Jahan-e-Tahqeeq*, 7(3), 494-506.

